

성찬예배 해설 11

평화, 연합

(2021.12.12)

성찬예배의 «평화의 연도»는, 두 번째 연도뿐만 아니라 세 번째 연도도 평화에 관한 내용입니다. 세 번째 연도는 «세상을 평화롭게 하시고, 교회를 굳건하게 하시고, 온 인류가 화합케 하소서.»입니다.

교회는 이 연도를 통해, 사랑 많은 어머니로서, 우리가 다른 사람들을 위해 사랑과 관심을 가지고 기도할 것을 촉구합니다. 다른 신자들은, 얼마나 멀리 떨어져 있든, 어느 민족에 속해 있든, 우리의 형제입니다. 우리 모두가 그리스도의 가족입니다. 그래서 우리는 사랑의 눈으로 동료 인간들을 껴안고, 그들이 평화라는 가장 큰 선물을 누리도록 주님께 간구합니다.

이 연도에서 우리는 또한 하느님의 평화의 열매인 «안정»을 누리기를 간구합니다. 즉, 지역 교회들이 안정적인 상태를 유지하길 간구합니다. 그리고 모든 사람들이 서로서로 하나가 되길, 또 진리이신 그리스도와 하나가 되길 간구합니다.

세계의 여러 나라들이 서로 평화로운 관계를 가질 때, 각 나라에 있는 교회들도 마치 잔잔한 물 위를 항해하듯 나아갑니다. 하느님의 평화 속에서 교회라는 배는, 하느님 나라의 고요한 항구를 향해 안정적으로 항해해 갑니다. 그래서 우리는 성찬예배 때 다음과 같이 그리스도께 간청합니다. «주여, 세상 끝에서 끝까지 퍼져있는 당신의, 사도로부터 이어오는 교회를 생각하시고 이 교회에 평화를 주소서...교회의 분열을 막아주시고, 호전적인 나라들의 횡포를 억제하시며, 이단들의 소동을 당신의 성령의 힘으로 재빨리 분쇄하소서. 주 우리 하느님이시여, 당신께서 모든 것들을 우리에게 주셨으니, 우리 모두를 당신의 나라에 받아주시고, 빛과 낮의 자녀들이 되게 하시며, 당신의 평화와 사랑을 우리에게 내려주소서.» (성 대 바실리오스 성찬예배에서 봉헌 기도 후에 사제가 읽는 기도문 중. 예배서 62, 65쪽 참고)

그리스도의 교회는, 물론 하나입니다. 그러나 지역적으로 6대륙 전체에 퍼져 있습니다. 교회는 원활한 사목을 위해, 사도 시대 때부터, 지역의 관구들로 조직되는데, 각 지역마다 한 명의 주교를 영적 지도자로 둡니다. 한 교구, 대교구, 또는 총대주교구가 운영되는 방식은 세계공의회가 결정하는 특별한 규칙을 통해 정해집니다. 각 교회 관구는 주교가 사목하는 도시나 그보다 더 넓은 지역, 혹은 국가의 명칭을 따서 이름 지어집니다. 그래서, '즈미르니'라는 도시의 이름을 따서 즈미르니 대교구가 있고, '피시디아'라는 지역 명칭을 따서 피시디아 대교구가 있고, '호주'라는 나라 이름을 따서 호주 대교구가 있는 것입니다. 이와 유사한 것이 신약성서에서 발견되는데, «고린토에 있는 하느님의 교회» (고린토 전서 1:2), «갈라디아에 있는 교회» (고린토 전서 16:1)에 대한 언급이 그런 예입니다. 이 사항들로부터 다음과 같은 결론을 낼 수 있습니다. 전 세계에 퍼져있으며, 정교회의 교리, 윤리적 가르침, 세계공의회의 결정, 거룩한 전승을 따르고, 주교들은 사도적 계승

을 유지하고, 정교회 전체와 친교를 이루고 있는 정교회 그리스도교 공동체들을 교회라고 명명합니다. 그리고 우리는, 교회의 설립자이신 그리스도께서 이 모든 정교회 공동체들의 신앙을 굳건하게 해주시고, 그들이 전임자들로부터 물려받은 것들을 굳건히 잘 보존해 나가게 해주시기를 간구합니다.

평화의 또 다른 열매는 모든 이들이 그리스도 안에서 하나가 되는 것입니다. 사도 바울로는 평화의 연합하는 능력을 강조하며 에페소인들에게 다음과 같이 말씀하십니다. «성령께서 평화의 줄로 여러분을 묶어 하나가 되게 하여주신 것을 그대로 보존하도록 노력하십시오.» (에페소 4:3) 이 부분에 대해 요한 크리소스토모스 성인께서는 다음과 같이 해설하십니다. «미움과 불화가 있는 곳에 성령의 연합이 있을 수 없다. 불이 마른 장작을 만나면 그 장작들을 불로 만들고, 젖은 나무를 만나면 아무런 힘도 못 쓰는 것처럼, 이것도 그러하다. 사랑을 식히는 것들은 연합을 강화시킬 수 없지만, 사랑을 따뜻하게 하는 것들은 연합을 아주 단단하게 만들 수 있다. 사도 바울로는 신자들이 서로 연결되기를 원한다. 신자들끼리 서로 평화롭게 지내는 것만이 아니라, 단지 서로 사랑하는 것만이 아니라, 모두가 하나가 되기를, 모두가 하나의 영혼이 되기를 사도 바울로는 원한다.» (PG 62:72-3) 혼란과 소음은 한 사람을 분열시키고 산산 조각나게 하지만, 평화는 많은 사람들을 하나로 묶습니다. 평화는 우리 사람들을 하나로 묶을 뿐만 아니라, 우리를 하느님과도 하나로 연결합니다.

사랑하는 형제 자매 여러분, 이 거룩한 순간에, 우리 모두, 예루살렘의 다락방, 즉 예수님께서 배반당하시고 체포당하신 그 날 밤으로 우리 마음을 옮겨갑시다. 예수님께서 제자들과, 또 그 이후에 세례를 받고 당신을 따르게 될 모든 이들에게 바라셨던 가장 큰 소원이 무엇이었는지 들어봅시다.

우리는 예수님께서 손과 눈을 하늘에 계신 아버지께 높이 향하시고, 큰 감동의 마음으로 열렬한 기도를 드리시는 것을, 우리 마음의 눈을 통해 봅니다. 예수님께서 하느님 아버지께 무슨 말씀을 하시나요? «거룩하신 아버지, 나에게 주신 아버지의 이름으로 이 사람들을 지켜주십시오. 그리고 아버지와 내가 하나인 것처럼 이 사람들도 하나가 되게 하여 주십시오.» (요한 17:11) «나는 이 사람들만을 위하여 간구하는 것이 아니라 이 사람들의 말을 듣고 나를 믿는 사람들을 위하여 간구합니다. 아버지, 이 사람들이 모두 하나가 되게 하여 주십시오. 아버지께서 내 안에 계시고 내가 아버지 안에 있는 것과 같이 이 사람들도 우리들 안에 있게 하여 주십시오.» (요한 17:20-21)

우리가 지금까지 들은 것을 다시 생각해보며, 주님께서 고난을 당하시기 전 품으셨던 그 마지막 소원에 우리 모두가 뜻을 같이 하기를 바랍니다. 즉, 우리 각자가 그리스도와 연합하기 위해, 또 우리가 그분의 교회와 하나가 되기 위해, 또 우리가 서로서로 하나가 되기 위해 모든 노력을 다하는 것이 진정 가치 있음을, 우리 모두가 공감하고 동의하기를 바랍니다. 아멘.

ΟΜΙΛΙΑ 11η, ΕΡΜΗΝΕΥΤΙΚΗ ΣΤΗ Θ. ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ
ΕΙΡΗΝΗ ΚΑΙ ΕΝΟΤΗΤΑ (11)
(12.12.2021)

Μετά το δεύτερο αίτημα των λεγομένων "Εἰρηνικῶν" της θείας Λειτουργίας, και το τρίτο αίτημα, που ακολουθεί, αναφέρεται στο μεγάλο θέμα της ειρήνης.

Εκφωνεί ο Διάκονος: "*Υπέρ τῆς ειρήνης τοῦ σύμπαντος κόσμου, εὐσταθείας τῶν ἀγίων τοῦ Θεοῦ ἐκκλησιῶν καὶ τῆς τῶν πάντων ἐνώσεως, τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν*".

Η Εκκλησία με το αίτημα αυτό, ως φιλόστοργη μητέρα, μας προτρέπει να προσευχηθούμε με αγάπη και ενδιαφέρον για τους άλλους. Οι άλλοι πιστοί, οσοδήποτε μακριά και αν βρίσκονται, σε όποιοδήποτε έθνος και αν ανήκουν, είναι αδελφοί μας. Όλοι μαζί αποτελούμε την οικογένεια του Χριστού. Με τα μάτια λοιπόν της αγάπης αγκαλιάζουμε τους συνανθρώπους μας και παρακαλούμε γι' αυτούς τον Κύριο, να απολαμβάνουν το μέγιστον δώρον της ειρήνης.

Στην αίτηση αυτή ζητούμε επίσης από τον Κύριο να χαρούμε τους καρπούς της ειρήνης Του τήν "*εὐστάθειαν*", δηλαδή την σταθερότητα των τοπικών Εκκλησιών, και την ένωση των πάντων μέσα στην αλήθεια Του.

Όταν στον κόσμο επικρατούν ειρηνικές σχέσεις μεταξύ των κρατών, τότε και οι τοπικές Εκκλησίες πορεύονται σε γαλήνια νερά. Μέσα στην ειρήνη του Θεού το σκάφος της Εκκλησίας πλέει σταθερά προς τον ακύμαντο λιμένα της Βασιλείας. Γι' αυτό παρακαλούμε στη θεία Λειτουργία το Χριστό: "*Μνήσθητι Κύριε, τῆς ἀγίας σου ...ἀποστολικῆς Ἐκκλησίας, τῆς ἀπό περάτων ἔως περάτων τῆς οἰκουμένης, καὶ εἰρήνευσον αὐτήν...Παῦσον τά σχίσματα τῶν Ἐκκλησιῶν· σβέσον τά φρυνάγματα τῶν ἔθνων· τάς τῶν αἱρέσεων ἐπαναστάσεις ταχέως κατάλυσον, τῇ δυνάμει τοῦ ἁγίου Σου Πνεύματος. Πάντας ἡμᾶς πρόσδεξαι εἰς τὴν βασιλείαν σου, νιόντος φωτός καὶ νιόντος ἡμέρας ἀναδειξας· τὴν σήν εἰρήνην καὶ τὴν ἀγάπην χάρισαι ἡμῖν, Κύριε ὁ Θεός ἡμῶν· πάντα γάρ ἀπέδωκας ἡμῖν*" (Λειτουργία Μ.Βασιλείου).

Η Εκκλησία του Χριστού, βέβαια είναι μία. Όμως τοπικά, είναι απλωμένη σε όλες τις Ηπείρους. Για την καλύτερη διαποίμανσή της, από τους Αποστολικούς ακόμη χρόνους, είναι οργανωμένη σε Τοπικές Εκκλησιαστικές Επαρχίες με πνευματικόν ηγέτην έναν Επίσκοπο. Αποφάσεις Οικουμενικών Συνόδων ρυθμίζουν με ειδικούς Κανόνες, πώς λειτουργεί μία Επισκοπή, Αρχιεπισκοπή, Μητρόπολις ή Πατριαρχείο. Κάθε Εκκλησιαστική Επαρχία φέρει τον τίτλο της Πόλης, στην οποία εδρεύει ο Επίσκοπος ή της ευρύτερης Επαρχίας ή και της Χώρας. Γι' αυτό έχουμε π.χ. την Ιερά Μητρόπολη Σμύρνης (από το όνομα της πόλεως), την Ιερά Μητρόπολη Πισιδίας (από το όνομα της Επαρχίας), την Ιερά Αρχιεπισκοπή Αυστραλίας (από το όνομα της χώρας.). Κάτι παρόμοιο συναντούμε στην Καινή Διαθήκη, όπου γίνεται λόγος για την "*Ἐκκλησίαν τοῦ Θεοῦ τὴν οὖσαν ἐν Κορίνθῳ*" (Α' Κορ. 1:2) ή την '*Ἐκκλησίαν της Γαλατίας* (Α' Κορ. 16:1). Από αυτά συνάγεται ότι Εκκλησίες καλούνται και είναι και οι επί μέρους Ορθόδοξες Χριστιανικές Κοινότητες, που είναι εγκατεσπαρμένες στα πέρατα της Οικουμένης και τηρούν τα Ορθόδοξα δόγματα, την ηθικήν διδασκαλίαν, τις Αποφάσεις των Οικουμενικών Συνόδων, την Ιεράν Παράδοση και οι Επίσκοποί τους διατηρούν την Αποστολικήν διαδοχήν και βρίσκονται σε κοινωνία με το όλον Σώμα της Ορθοδόξου Εκκλησίας. Για όλες αυτές τις Ορθόδοξες Εκκλησίες δεόμεθα να διακρατεί ο

Δομήτωρ της Εκκλησίας Χριστός εδραίες στην πίστη και σταθερές σε όσα παρέλαβαν από τους προγενέστερους.

Ένας ακόμη καρπός της ειρήνης είναι η ενότητα των πάντων εν Χριστώ. Την ενωτική δύναμη της ειρήνης υπογραμμίζει και ο Απόστολος Παύλος στους Εφεσίους: αδελφοί, τους λέει "να προσπαθείτε να διατηρείτε, με την ειρήνη που σας συνδέει μεταξύ σας, την ενότητα που δίνει το Πνεύμα του Θεού" (Εφ. 4:3). Ο Αγιος Ιωάννης Χρυσόστομος σχολιάζοντας τα λόγια αυτά γράφει:

"Δεν είναι δυνατόν να υπάρχει η ενότητα του Πνεύματος μέσα στην έχθρα και τη διχόνοια... Γιατί όπως ακριβώς η φωτιά, όταν βρει ξερά ξύλα τα μετατρέπει όλα σε μιά φωτιά, ενώ όταν βρει υγρά ξύλα ούτε ενεργεί ούτε συνενώνεται με αυτά, έτσι κι εδώ. Τίποτε από αυτά που ψυχραίνουν την αγάπη δεν μπορεί να συσφίγξει την ενότητα, ενώ κάθε τι από αυτά που τη θερμαίνουν μπορεί να το πραγματοποιήσει σε μεγάλο βαθμό... Και εδώ -συνεχίζει ο ιερός Χρυσόστομος- ο Απόστολος Παύλος θέλει να συνδεθούν μεταξύ τους οι πιστοί. Όχι απλώς να ειρηνεύονται, ούτε απλώς να αγαπούν, αλλά να είναι όλοι ένα, μία ψυχή" (PG 62: 72-3). Η σύγχυση και ο θόρυβος διαιρούν και κομματιάζουν έναν άνθρωπο, ενώ η ειρήνη ενώνει τους πολλούς. Η ειρήνη μας ενώνει μεταξύ μας, αλλά και με τον Θεό.

Βαθύς πόθος της ανθρώπινης ψυχής είναι να δίνει ο Κύριος στις οικογένειές μας και στους εγγύς και μακράν αδελφούς μας, την μεταξύ μας ομόνοια, την αδιαίρετη ένωσή μας μαζί Του, ώστε ποτέ να μη χωριστούμε από την αγάπη του Κυρίου μας. Με αυτόν το δεσμό της ειρήνης να προσπαθούμε να συνδεθούμε οι πιστοί μεταξύ μας και με το Θεό. Αυτός ο δεσμός δεν συνθλίβει τους δεμένους. Δεν τους πιέζει. Άλλα τους κάνει να νιώθουν πιο ελεύθεροι και από τους ελεύθερους. Συνδεδεμένοι οι πιστοί με τον δεσμό της ειρήνης και της αγάπης φθάνουμε, διά της θείας Λειτουργίας, στην απέραντη αγάπη του Θεού.

Αγαπητοί μου αδελφοί και αδελφές, σας παρακαλώ να μεταφερθούμε αυτή την ιερή στιγμή νοερώς όλοι μας στο ανώγαιον των Ιεροσολύμων, τη νύκτα της προδοσίας και της συλλήψεως του Ιησού για να ακούσουμε ποιά ήταν η μεγαλύτερη τελευταία επιθυμία Του για τους Μαθητές Του και όλους όσοι αργότερα θα βαπτίζονταν και θα Τον ακολουθούσαν.

Βλέπουμε νοερώς τον Ιησού να υψώνει τα χέρια Του και τους οφθαλμούς Του προς τον ουράνιο Πατέρα Του και με μεγάλη συγκίνηση να απευθύνει ολόθερμη δέηση. Τι λέει; "Άγιε Πατέρα, αυτούς που έφερες κοντά μου διατήρησέ τους στην πίστη με τη δύναμη του ονόματός σου που μου χάρισες, για να μείνουν ενωμένοι όπως εμείς" (Ιωάν. 17:11). "Προσεύχομαι όχι μόνον γι' αυτούς αλλά και για κείνους που με το κήρυγμα αυτών θα πιστεύσουν σ' εμένα, ώστε να είναι όλοι ένα όπως εσύ, Πατέρα, είσαι ενωμένος μ' εμένα κι εγώ με σένα" (Ιωάν. 17: 20-21).

Μετά από αυτά που ακούσαμε, ως τελευταία επιθυμία του Κυρίου προ του Πάθους Του, ελπίζω όλοι να συμφωνείτε, ότι αξίζει καθένας μας να κάνει το παν για τη διατήρηση της ενότητός μας με τον Χριστόν και την Εκκλησίαν Του και μεταξύ μας. Αμήν.